

TI GRØNNE bud anno 2020

Vårt forhold til våre medmennesker og Gud kan aldri ses isolert fra jordas miljø og klima

1. **Takk** for skjønnheten, mangfoldet og Guds fotspor i Skaperverket. Ta tid til undring. Vis ærefrykt for livet, respekt for alt liv på jorden.
2. **Be** om at vi alle må verne og beskytte kloden, vårt felles hjem. Be med nyhetene; for våre fattige søsken, klimaflyktninger, økologiske og andre kriser, for kirkens og verdens ledere, for de rike og de mektige. Be om at Gud vil reise opp gode ledere. Be for deg selv og "flokk din", om nok håp og kraft til kjærlighetens handlinger.
3. **Ikke kast unødvendig.** Å kildesortere kan åpne nye muligheter. Ditt matavfall kan for eksempel bli til jord der du bor (kompost/bokashi). Klær og møbler kan repareres. Gjenbruk mer og kast mindre.
4. **Forbruk mindre.** Før du kjøper nye ting, spør deg selv: «Trenger jeg virkelig dette?» Hvis du bestemmer deg for at «ja, dette trenger jeg», kjøp brukt hvis du kan. Unngå klær og tekstiler som fører til økt utslipp av mikroplast (akryl, nylon, fleece m.m) Vask mindre ;) Kjøp ting som varer. Tenk kortreist og etisk/rettferdig.
5. **Spis mindre kjøtt og mer grønt** enn du ellers ville gjort. Tenk kortreist og økologisk når du gjør innkjøp. Hva med en vegetar-dag i uken?
6. **Begrens transport der du kan.** Fly bare hvis du absolutt må. Prøv å dele bil med andre, kjøre sjeldnere enn før, koordinere ærender og dermed skaffe deg overskudd av tid til andre bærekraftige ting 😊 Bruk kollektivtransport og sykkel oftere. Det er mye god helse i apostlenes hester.
7. **Kutt strømforbruket hjemme og på arbeidsplassen.** Tenk kreativt på hvordan du selv og fellesskapet kan bidra til mindre energisløsing. Hva med å installere solcellepanel, solfangere, isolering, varmepumpe? Her er det også penger å spare, ikke minst på sikt.
8. **Vern naturen, dyrk den og skap miljø- og klimavennlig omgivelser.** Tenk over hvordan du kan redde bier, humler og insekter. For eksempel ved å plante bievennlige blomster og enger, henge opp insektshoteller osv. Hva med å ta initiativ til å skape parseller, skolehager, grønnsaker, frukttrær og blomsterenger? Gjøre flere grønne ting sammen? Det gir garantert både mer glede og fysisk styrke.
9. **Snakk om miljø og klima i alle fellesskap.** Det er naturlig at enhver gudstjeneste og møte i kirka på en eller annen måte berører miljø- og klima. At kirkens fellesskap og grupper studerer Bibelens tale om *Gud og miljøet*. Like naturlig er det å snakke om miljø-og klima i hjemmene, på studieplassen/ skolen/arbeidsplassen og blant venner og kjente. Vi kan løfte fram positive ting som skjer i verden,- og alvoret. Vi kan peke på at det er mye livskvalitet i et kortreist og langsommere liv. - Tenk over hva som hindrer deg selv i å legge om til en grønnere livsstil. -Tenk på hva våre politikere kan gjøre for å senke farten på den globale oppvarmingen og tap av naturmangfold. Hvordan finne alternativer til vår skadelige økonomiske vekstfilosofi og oljeleting? Hvordan kan vi hjelpe klimaflyktningene? Hvordan kan vi bruke vår forbrukermakt og stemmeseddel for å yte motstand mot økokrisa? Snakk og skriv om det og krev forandringer!!
10. **Meld deg selv, barn og barnebarn inn i (passende) miljø- og klimaorganisasjoner.** Vær et forbilde for neste generasjon. Bli med i en lokal organisasjon som arbeider for et bedre klima. Opplev glede og nytt håp ved å handle og gjøre noe! Invitèr andre med!

Ti grønne bud er ment som et forslag til menigheten - etter inspirasjon fra Global Catholic Movement, som nylig har presentert Ti grønne bud. Deres hensikten er å gi hjelp til å leve i tråd med Pave Frans sitt hyrdebrev Laudato Si fra 2015. Pave Frans sier: "Dette er en global krise, og alles innsats er nødvendig for å få til de endringene som Skaperverket så sårt behøver." Vi kan bare her si oss enige med paven.

Vi vil samtidig anbefale boka til Kjell Arne Norum «Miljøet og Gud», - den har opplegg for grupper/ studier.

Hilsen Unni Merethe W Langen, diakon og Elisabet B Breen, teolog

